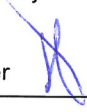


Behoort bij besluit van de raad van de
gemeente Moerdijk d.d. 16 januari 2014

Mij bekend,
De raadsgriffier



**NOTITIE WINDENERGIE
GEMEENTE MOERDIJK
2013-2030**

7 januari 2014

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	4
LEESWIJZER.....	4
HOOFDSTUK 1 NUT EN NOODZAAK VAN WINDENERGIE	6
1.1 algemeen.....	6
1.2 wat is de opbrengst van windturbines?	6
1.3 reductie CO ₂ ?.....	6
1.4 sociale windenergie	6
HOOFDSTUK 2 BELEIDSAMBITIES	8
2.1 de Europese ambitie	8
2.2 de Rijksambitie	8
2.3 de provinciale ambitie	9
2.4 de ambitie van de Regio West-Brabant.....	9
2.5 de gemeentelijke ambitie	10
HOOFDSTUK 3 DE BESTAANDE SITUATIE.....	12
3.1 de bestaande locaties	12
3.2 de locaties in procedure	12
3.3 locaties ingebracht in het regionaal bod West Brabant.....	12
3.4 totaaloverzicht windturbinelocaties.....	13
HOOFDSTUK 4 ACTUALISATIE VISIE WINDENERGIE	16
4.1 inleiding.	16
4.2 actualisatie beleid	16
4.2.1 ambitieniveau.....	16
4.2.2 locaties	16
4.2.3 ruimtelijke randvoorwaarden	18
4.2.4 sociale randvoorwaarden	20
4.2.5 organisatievorm	21
4.2.6 rol van de gemeente	22
HOOFDSTUK 5 VISIE WINDENERGIE 2013-2030.....	24
5.1 inleiding	24
5.2 uitgangspunten beleid windenergie 2013-2030	24
EVALUATIE	26
SLOTWOORD.....	28
BIJLAGE : TOETSINGSTABEL PROJECTEN WINDENERGIE	30

INLEIDING

Op 8 juli 2004 is de Nota Visie Windenergie gemeente Moerdijk vastgesteld, die tot op heden als toetsingskader heeft gefungeerd bij verzoeken tot het plaatsen van grootschalige windturbines. Deze nota sloot aan bij het toen geldende landelijk en provinciaal beleid.

Met een aantal regiogemeenten was op 26 juni 2002 de “Intentieverklaring Regionale Ontwikkeling Windenergie West-Brabant” opgesteld met als doel om gezamenlijk 60 MW windenergie in 6 jaar te realiseren. De gemeente Moerdijk had een doelstelling van 35 MW in 2010, waarvan circa 20 MW daadwerkelijk is gerealiseerd.

Inmiddels heeft de opwekking van duurzame (wind)energie een vlucht genomen. Op Europees, landelijk, provinciaal en regionaal niveau zijn de doelstellingen aangescherpt.

In de vergadering van 25 oktober 2012 heeft de gemeenteraad de Paraplunota Leefomgeving vastgesteld, waarin onder andere de ambities ten aanzien van de energietransitie zijn verwoord en geconcretiseerd. Een van de doelen is dat 30% van de totale energiebehoefte in Moerdijk in 2030 wordt opgewekt in de vorm van windenergie.

Vanuit de duurzaamheidsgedachte bestaat de behoefte om windenergie niet langer als een doel op zich te zien, maar als een middel om te komen tot betaalbare, eigen en duurzame energie en een meer zelfredzame en weerbare (lokale) samenleving.

De huidige visie sluit hier niet meer op aan. Er is daarom aanleiding om de beleidsuitgangspunten die in 2004 zijn geformuleerd te actualiseren. De “Notitie Windenergie gemeente Moerdijk 2013-2030” is hiervan het resultaat.

LEESWIJZER

In hoofdstuk 1 wordt in het kort ingegaan op het nut en de noodzaak van windenergie. Hoofdstuk 2 beschrijft de ambities van de diverse overheidsorganen en de regio West-Brabant. In hoofdstuk 3 wordt de bestaande situatie in Moerdijk beschreven. In hoofdstuk 4 worden aanpassingen voor het huidige beleid voorgesteld op basis van de beschreven ontwikkelingen. Hoofdstuk 5 vormt de kern van deze notitie. Hierin is de geactualiseerde uitvoeringsstrategie met randvoorwaarden verwoord. Het document eindigt met een slotwoord. De bijlage bevat een toetsingstabel op basis waarvan nieuwe initiatieven worden beoordeeld.

HOOFDSTUK 1 NUT EN NOODZAAK VAN WINDENERGIE

1.1 algemeen

Door het toepassen van windenergie wordt het gebruik van fossiele grondstoffen en fossiele brandstoffen verminderd. Windenergie veroorzaakt geen uitstoot van broeikasgassen, waaronder CO₂, wat minder belastend is voor het ecosysteem. Hierdoor heeft het toepassen van deze vorm van duurzame energie bij de meeste mensen een positief imago.

1.2 wat is de opbrengst van windturbines?

Hierop is geen eenduidig antwoord te geven. De opbrengst van de turbines hangt af van diverse factoren: de hoogte, de grootte en vorm van de rotorbladen, windsnelheid, aantal uren dat de turbine in werking is, e.d..

Gemiddeld genomen levert een turbine van 3 megawatt (MW) 6 en 7,5 miljoen kWh elektriciteit per jaar. Dit is het vergelijkbaar met het jaarlijks elektriciteitsverbruik van ongeveer 1.800 tot 2.200 huishoudens.

1.3 reductie CO₂ ?

Een turbine van 3 MW levert zoals hierboven vermeld circa 6 - 7,5 miljoen kWh aan elektriciteit. Deze hoeveelheid heeft dan niet in een energiecentrale te worden opgewekt. Dit bespaart circa 2.400 - 3.800 ton CO₂-uitstoot per jaar. Tegenargument is dat er een achtervang moet zijn van kolen- of gasgestookte energiecentrales wanneer de windturbines niet draaien (bij gebrek aan een duurzame achtervang), waarmee de beoogde CO₂-reductie teniet wordt gedaan.

1.4 sociale windenergie

Het draagvlak bij burgers voor het plaatsen van windturbines (in de directe nabijheid) is niet bijzonder groot. Belangrijke reden hiervan is dat de omwonenden in de regel uitsluitend geconfronteerd worden met de nadelen en niet profiteren van de voordelen. Dit is anders wanneer de windturbines ter plaatse een bijdrage leveren aan vermindering van de energielasten, werkgelegenheid en het realiseren van andere maatschappelijke doelen. Windenergie wordt daarmee een middel en is dan niet langer een doel op zich.

HOOFDSTUK 2 BELEIDSAMBITIES

2.1 de Europese ambitie

De Europese Unie heeft als doel dat 20% van het totale energieverbruik in 2020 duurzaam wordt opgewekt, waarvan 12 tot 14% in de vorm van windenergie. Per EU-lidstaat zijn de doelen vertaald in streefcijfers. In juni 2010 hebben alle EU-lidstaten een nationaal 'actieplan duurzame energie' opgeleverd. Dit volgt uit de Europese Duurzame Energie Richtlijn. Hierin staat voor Nederland onder andere de doelstelling van 14 procent duurzaam opgewekte energie in 2020.

2.2 de Rijksambitie

Het kabinet, vakbonden, werkgevers en milieuorganisaties hebben in september 2013 het Nationaal Energieakkoord ondertekend. Enkele punten hieruit:


- opschalen van hernieuwbare energieopwekking. In combinatie met energiebesparing moet in 2020 14 procent van alle energie op een duurzame manier worden opgewekt, oplopend naar 16 procent in 2023;
- decentrale opwekking van hernieuwbare energie door burgers met steun, waar nodig, van gemeenten, provincies en rijksoverheid.


Het Rijk (de ministeries van IenM en EZ) zijn gestart met het opstellen van de Structuurvisie Windenergie op Land (SV WOL). Het doel hiervan is om enerzijds bij te dragen aan het realiseren van de doelstelling van 6.000 MW opgesteld vermogen aan windenergie in 2020 en anderzijds bij te dragen aan een zorgvuldige inpassing van grootschalige windenergieprojecten in het landschap en in de omgeving. Het gaat hierbij om nieuwe locaties met een capaciteit van minimaal 100 MW.

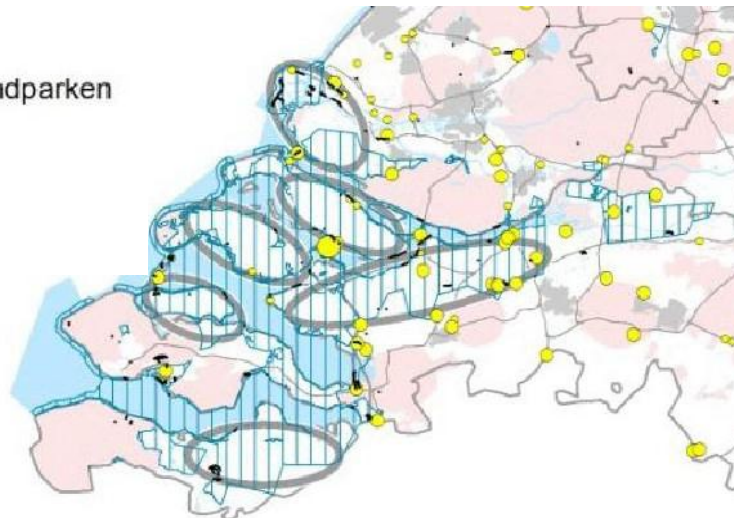
pijplijn windturbineprojecten

- 100 MW of meer
- 10 - 100 MW
- tot 10 MW

 gebieden geschikt voor grote windparken

 vrijwaringsgebieden

 concentratiegebieden

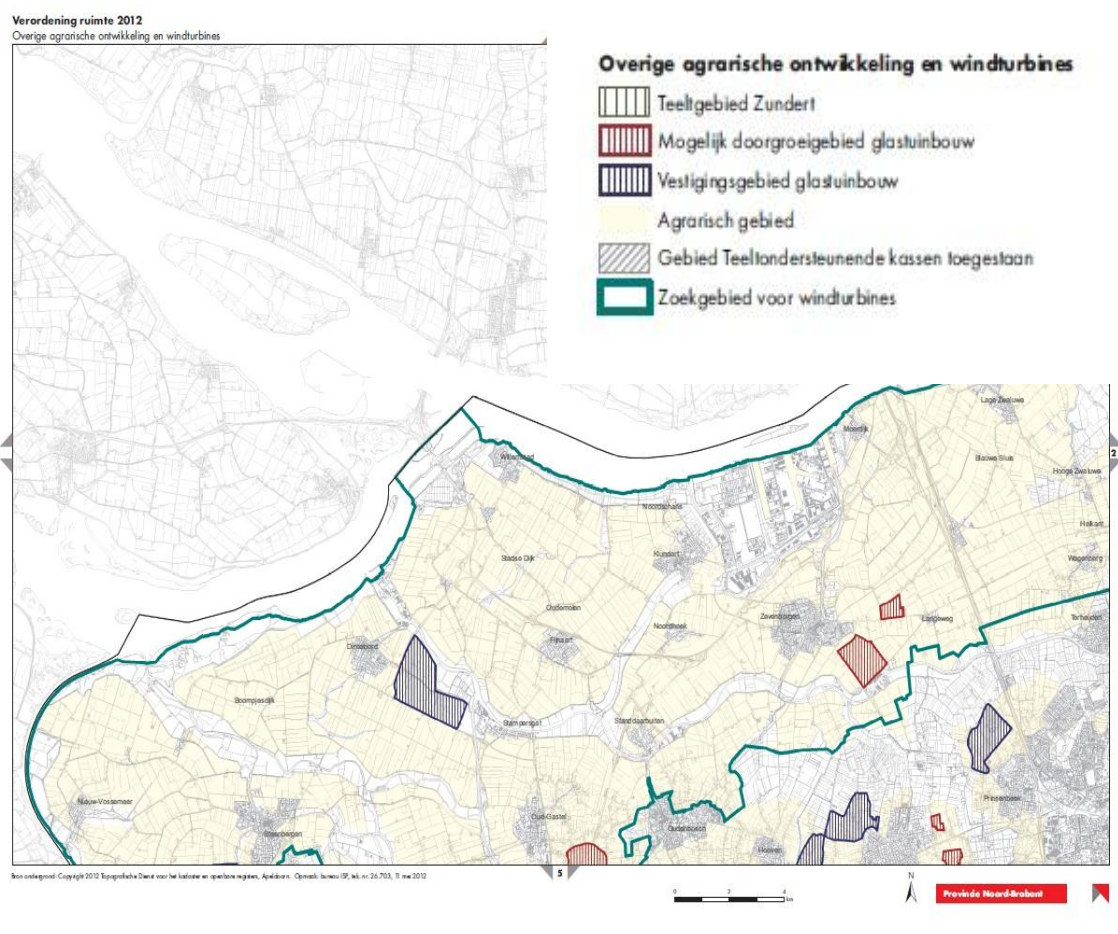


Rijksconcentratiegebieden windenergie Zuid-West Nederland

2.3 de provinciale ambitie

De provincie Noord-Brabant wil zich inzetten om vóór 2020 320 MW* aan windenergie vergund te hebben. Deze doelstelling is tevens de Brabantse bijdrage aan de 6.000 MW windenergie op land in 2020, die het rijk als doelstelling heeft geformuleerd. Er is gekeken naar de landschappelijk meest aantrekkelijke gebieden. Dit zijn grootschalige open landschappen en productielandschappen, zoals industrieterreinen. Op basis van deze criteria ziet de provincie plaatsingsmogelijkheden op grote gedeelten van de kleigronden in West-Brabant en bij (middel)zware bedrijventerreinen van minstens 20 ha, zoals het Industrieterrein Moerdijk.

* In het concept van de Partiële herziening van de Provinciale Structuurvisie Ruimtelijke Ordening is het voornemen geuit om de ambitie voor windenergie te verhogen van 320 naar 470,5 MW. Deze extra Megawatts worden gerealiseerd met projecten nabij Tilburg, Den Bosch, Helmond, Waalwijk e.d.. De verhoging van deze ambitie heeft geen consequenties voor het bod van de regio West-Brabant. Besluitvorming hierover moet nog plaatsvinden.

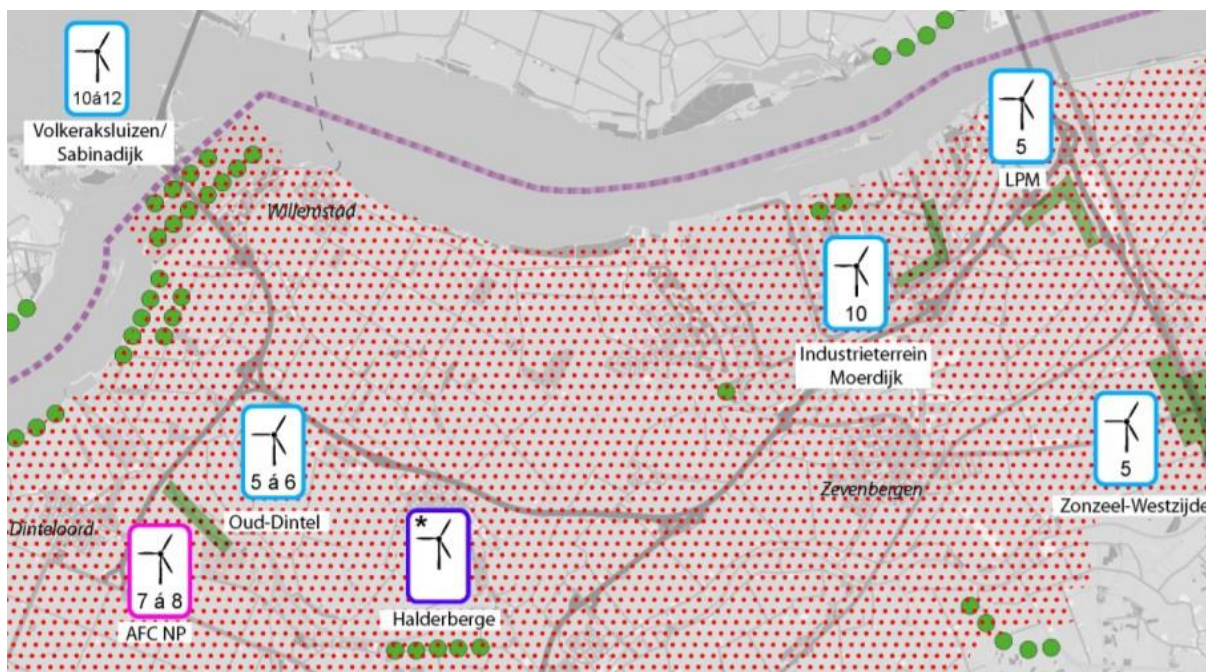


(deelkaart provinciaal beleid)

2.4 de ambitie van de Regio West-Brabant

Op 31 oktober 2011 heeft de regio West-Brabant een bod gedaan aan de provincie Noord-Brabant en aan het Rijk voor het plaatsen of opschalen van (nieuwe) windturbines. West-Brabant heeft daarmee niet het moment willen afwachten dat de provincie en het Rijk zelf locaties zouden gaan aanwijzen. De gemeenten in West-Brabant voldoen met het aanbod aan de vraag van het Rijk en Provincie.

Dit waarborgt dat er geen aanvullende locaties worden aangewezen en dat geen medewerking wordt verleend aan initiatieven die niet binnen dit bod vallen. De Regio West-Brabant ziet dit als een finaal bod waarin geen veranderingen mogelijk zijn. De raad heeft dit bod (onder voorwaarden) bekrachtigd.



(deelkaart regionaal bod)

p.s. De gemeenteraad van Moerdijk heeft bij amendement van 7 februari 2013 besloten dat op de locatie LPM vooralsnog geen windturbines worden geplaatst.

2.5 de gemeentelijke ambitie

In de vergadering van de raad van 25 oktober 2012 is de Paraplunota Leefomgeving vastgesteld. Hoofddoelstelling hiervan is het creëren van een toekomstbestendige leefomgeving. Dit is verder uitgewerkt in een aantal subdoelstellingen. Onderstaande doelen spelen een rol bij windenergie.

L2	40% minder CO₂-uitstoot (exclusief het Industrierrein Moerdijk)
	Het doel is 40% CO ₂ reductie, conform hetgeen in de Strategische Visie is vastgelegd.
G2	lokaal opwekken van duurzame energie (70% in 2030): - 30% windenergie in 2030; - 10% bio-energie in 2030; - 30% zonne-energie binnen de gebouwde omgeving
	De gemeentelijke energiebehoefte wordt voor 7% voorzien uit windenergie. Er lopen nog twee projecten; Oud Dintel en Sabinapolder, gezamenlijk goed voor circa 27 MW, wat gelijk is aan 9,5% van de totale energiebehoefte in Moerdijk. De ambitie is om dit percentage te verhogen naar 30% in 2030. Dit wordt uitgewerkt in de "Notitie Windenergie gemeente Moerdijk 2013-2030". De gemeente levert hiermee ook een bijdrage aan de landelijke doelstelling van 6.000 MW windenergie op land in 2020. De bijdrage van Moerdijk is opgenomen in het bod van de Regio West-Brabant.

Samen met de paraplunota Economisch Klimaat en de paraplunota Maatschappij (in procedure) wordt aan het duurzaamheidsbeleid vorm en inhoud gegeven. Belangrijk hierbij is om steeds de balans te vinden tussen de verschillende doelen. Dit komt tot uiting door windenergie niet langer als doel op zich te zien, maar ook middel om ook lokale economische en maatschappelijke doelen te bereiken.

HOOFDSTUK 3 DE BESTAANDE SITUATIE

3.1 de bestaande locaties

De huidige turbines hebben in totaal een capaciteit van circa 20 MW, waarmee op een duurzame manier voor 7% in de totale energiebehoefte in de gemeente Moerdijk kan worden voorzien.

Locatie	Aantal turbines	Aantal MW (totaal afgerond)	Percentage van totale energiebehoefte Moerdijk
Keteldiep	1	0,5	
Industrieterrein Moerdijk (Middenweg)	2	1,5	
Volkeraksluizen	11	11	
Sabinadijk	7	7	
Totaal bestaand		20	7%

3.2 de locaties in procedure

Aanvullend hierop zijn er nog twee locaties in procedure. Deze locaties leveren 27 MW op, wat neerkomt op 9,5% van het huidige energieverbruik in de gemeente Moerdijk:

Locatie	Aantal turbines	Aantal MW (totaal)	Percentage van totale energiebehoefte Moerdijk
Sabinapolder	3	9	
Oud Dintel	5-6	15-18	
Totaal in procedure		24-27	9,5%

De tegen beide projecten ingediende beroepschriften zijn door de Raad van State verworpen, wat betekent dat tot realisatie kan worden overgegaan.

3.3 locaties ingebracht in het regionaal bod West Brabant

* *Industrieterrein Moerdijk*

Deze locatie is al langer in beeld in Moerdijk en is ook opgenomen in de Nota Visie Windenergie. Er staan nu twee turbines aan de Middenweg. In het kader van de herziening van het bestemmingsplan wordt de haalbaarheid onderzocht van het plaatsen van turbines aan de Oostelijke Randweg en een gedeelte van de Zuidelijke Randweg. Daarnaast wordt het plaatsen van turbines op de percelen van de bedrijven zelf in principe mogelijk gemaakt.

* *Logistiek Park Moerdijk (LPM)*

In het publiek programma van eisen (PPVE) voor het LPM is vastgelegd dat dit terrein hoogwaardig vernieuwend duurzaam moet worden ontwikkeld. Aanvankelijk was het idee om dit gedeeltelijk met het plaatsen van windturbines te realiseren. De gemeenteraad heeft echter in het amendement van 7 februari 2013 betreffende de bekrachtiging van het bod windenergie Regio West-Brabant, aangegeven dat op deze locatie vooralsnog geen windturbines worden geplaatst.

* *Opschaling Volkeraksluizen en Sabinadijk*

Voor deze locaties bestaan plannen voor het opschalen van de turbines. Het idee is minder turbines, maar dan met een vermogen van minimaal 3 MW. Dit betekent dat de turbines hoger worden (circa 150 meter) dan de bestaande (circa 75 meter). Een tweede optie is om enkele turbines van 6 MW te plaatsen, met een hoogte van circa 200 meter. Gelet op de situering van de turbines nabij de kern Willemstad, is besloten om verhoging van de turbines op de locatie Volkerak, ten noord-oosten van de A29, uit te sluiten. Door deze restrictie resteert voor de locatie Volkerak de optie om ten zuid-westen van de A29 de bestaande turbines te vervangen door hogere exemplaren.

** Locatie Zonzeel-West (A16)*

Bij de gemeente Drimmelen is een plan ingediend voor het plaatsen van 8 turbines nabij Zonzeel, waarbij 5 turbines op grondgebied van Moerdijk worden geplaatst en 3 turbines op het gebied van de gemeente Drimmelen. Deze locatie sluit aan op andere initiatieven langs de A16 in de gemeenten Breda en Zundert. Met de betrokken gemeenten wordt overleg gevoerd over de (gezamenlijke) randvoorwaarden voor de uitvoering van deze projecten. De projecten dienen in ieder geval te voldoen aan de in deze nota opgenomen sociale randvoorwaarden, die samen met de lokale burgerinitiatieven uit de betrokken gemeenten (waaronder Energiek Moerdijk) zijn opgesteld. Daarnaast wordt bezien of het opstellen van een gezamenlijke MER een meerwaarde heeft. Ditzelfde geldt voor het eventueel opstarten van een coördinatie-regeling ten aanzien van de ruimtelijke procedures.

** Locatie Oud Dintel*

Gelet op de vergevorderde planologische procedure hiervoor is deze locatie in het regionaal bod als een "bestaande" locatie aangemerkt, met 5-6 turbines van 3 MW. Voor de toekomst wordt een opschaling met 2-6 megawatts niet uitgesloten.

** Locatie Sabinapolder*

Ook deze locatie is in het regionaal bod als "bestaand" gekwalificeerd vanwege de vergevorderde planologische procedure. Voor deze locatie geldt geen mogelijkheid voor uitbreiding of opschaling. Deze locatie met drie turbines wordt nog gerealiseerd op basis van inmiddels verouderde regelgeving en voldoet niet meer aan de huidige uitgangspunten.

Samenvattend:

Locatie	Aantal turbines	Aantal MW (nieuw of extra)	Percentage van de totale energiebehoefte Moerdijk
Industrieterrein Moerdijk openbaar terrein	8	27	
Logistiek Park Moerdijk (LPM)	-	-	
Opschaling Volkeraksluizen:			
- turbines van 3 MW	Van 11 naar 7	10	
- turbines van 6 MW	Van 11 naar 6	25	
Opschaling Sabinadijk			
- turbines van 3 MW	Van 7 naar 5	8	
- turbines van 6 MW	Van 7 naar 4	17	
Locatie A16 Zonzeel-West	5	18	
totaal		63-87	22-30%

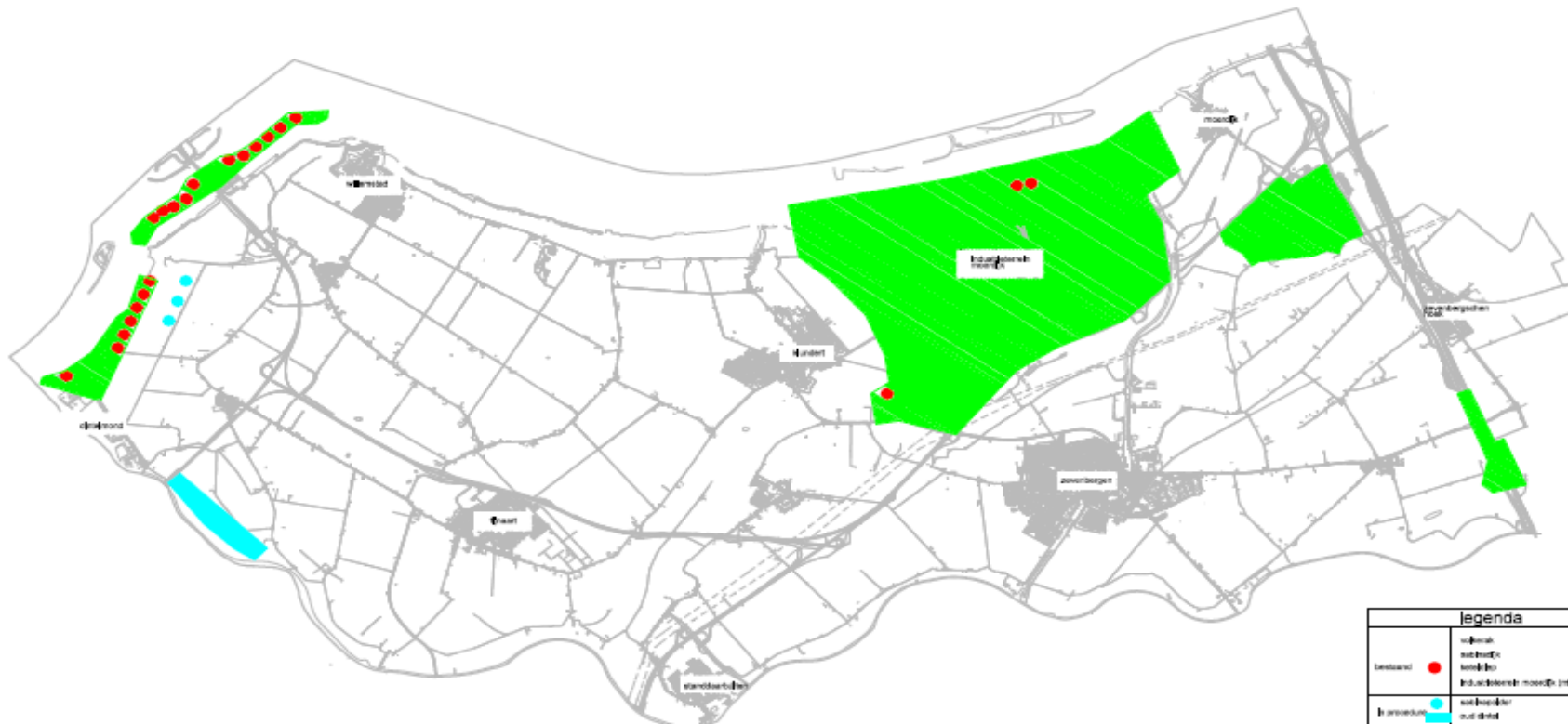
3.4 totaaloverzicht windturbinelocaties

Op de volgende overzichtskaart ziet u de bestaande turbines, de in procedure zijnde objecten en de zoekgebieden voor toekomstige plaatsing en opschaling:

Rood: bestaande turbines (Volkerak/Sabinadijk/Keteldiep/Middenweg)

Blauw: in procedure (Sabinapolder/Oud Dintel)

Groen: locaties voor nieuwe turbines en/of opschaling (Volkerak/Sabinadijk/Industrieterrein Moerdijk /A16 Zonzeel-West). Op de locatie LPM vooralsnog geen windturbines.



legenda	
In bestand	<ul style="list-style-type: none"> rood punt rode cirkel In aanbouwen
In aanbouwen	<ul style="list-style-type: none"> blauw cirkel blauwe lijn blauwe veld
opgelegde zones die binnen 10 jaar ontwikkeld worden (gevoerd)	<ul style="list-style-type: none"> groen hatched groen veld groen hatched met streepjes groen hatched met streepjes (gevoerd)
	<ul style="list-style-type: none"> rood punt rode cirkel In aanbouwen blauw cirkel blauwe lijn blauwe veld groen hatched groen veld groen hatched met streepjes groen hatched met streepjes (gevoerd)

HOOFDSTUK 4 ACTUALISATIE VISIE WINDENERGIE

4.1 inleiding.

De gemeente Moerdijk beschikt over duurzaamheidsbeleid in de vorm van strategieën, visies, doelstellingen en voornemens. De doelstellingen willen we bereiken op basis van de 3P-gedachte: people, planet en profit. Een adequate uitvoeringsstrategie voor het realiseren van windenergie ontbreekt daarbij echter nog.

Bij de totstandkoming van de Nota Visie Windenergie in 2004 lag het accent op het realiseren van een aantal megawatts, als doel op zich. De randvoorwaarden zijn toegespitst op ruimtelijke aspecten. De uitvoering gebeurt door de grotere landelijke of regionale energiebedrijven.

Vanuit de duurzaamheidsgedachte moeten windenergieprojecten een impuls gaan geven aan het verbeteren van de zelfredzaamheid en weerbaarheid van de (lokale) samenleving. Dit vraagt om "sociale" randvoorwaarden en om een andere organisatieopzet.

4.2 actualisatie beleid

De actualisatie van het huidige beleid is uitgewerkt op basis van de thema's ambitieniveau, locaties, randvoorwaarden, sociale aspecten en de rol van de gemeente. Per thema wordt ingegaan op wat er nu in de Nota Visie Windenergie is vastgelegd, wat de ontwikkelingen zijn die aanleiding geven tot het actualiseren van het beleid en wat de input wordt voor de Notitie Windenergie gemeente Moerdijk 2013-2030.

4.2.1 ambitieniveau

Nota Visie Windenergie 2004
Voor de gemeente is een ambitie vastgelegd van 35 MW in 2010.
Overwegingen
Op 25 oktober 2012 heeft de gemeenteraad de Paraplunota Leefomgeving vastgesteld. Hierin is vastgelegd dat de beoogde energietransitie plaatsvindt op basis van de "trias energetica": <ul style="list-style-type: none">- energie besparen (2% per jaar);- gebruik duurzame energie<ul style="list-style-type: none">o 30 windenergie in 2030;o 30% zonne-energie in 2030;o 10% biomassa in 2030- zo zuinig efficiënt mogelijk gebruik van fossiele brandstoffen.
Notitie Windenergie 2013-2030
De ambitie om minimaal 30% van de totale energiebehoefte in Moerdijk in 2030 op te wekken uit wind, wat overeenkomt met 85 MW in 2030.

4.2.2 locaties

Nota Visie Windenergie 2004
Op basis van een uitgevoerde quickscan is een aantal locaties geselecteerd. De criteria hierbij waren ruimtelijke inpassing, windaanbod, elektrische en civiele aansluitingsmogelijkheden. Vervolgens is een nadere afweging gedaan op basis van hinderaspecten en landschappelijke en stedenbouwkundige inpassingsmogelijkheden.
Op basis van deze criteria zijn de volgende zoeklocaties geselecteerd: <ul style="list-style-type: none">- Sabinadijk- Sabinapolder- Volkeraksluizen- Klaverpolder
Aanvullend is naar de mogelijkheden op het Industrierrein Moerdijk gekeken, met als conclusie dat ook hier kansen liggen voor windenergie.
Bij besluit van 8 juli 2004 heeft de gemeenteraad de Nota Visie Windenergie vastgesteld, waarbij genoemde locaties zijn vastgelegd, behoudens de Klaverpolder. Hiervoor is het Industrierrein Moerdijk als alternatief aangewezen. De zoeklocatie Sabinapolder werd hierbij uitgebreid met het gebied van deze polder ten zuid-oosten van de A29.

Overwegingen

Na vaststelling van de Nota Visie Windenergie 2004 zijn de locaties Sabinapolder en Oud Dintel in ontwikkeling gebracht.

Het Rijk heeft haar ambitie voor windenergie opgeschaald naar 6.000 MW op land in 2020. Provincies en gemeenten werden verzocht (opgedragen) hieraan invulling te geven. De bij de Regio West-Brabant aangesloten gemeenten hebben besloten een gezamenlijk bod te doen. Moerdijk heeft aanvankelijk de volgende locaties ingebracht voor plaatsing en/of toekomstige opschaling van grootschalige windturbines:

- Volkeraksluizen;
- Sabinadijk;
- Windpark Oud Dintel
- Logistiek Park Moerdijk (LPM);
- Industrierrein Moerdijk;
- Zonzeel-West

De gemeenteraad heeft, op basis van een met algemene stemmen aangenomen amendement, besloten in te stemmen met het regionaal bod West-Brabant onder de voorwaarden dat:

- verhoging van de windturbines op de locatie Volkerak, ten noord-oosten van de A29, is uitgesloten;
- de locatie LPM hoogwaardig en duurzaam wordt ontwikkeld met als uitgangspunt dat hier vooralsnog geen windturbines worden geplaatst;
- de gemeente bij een eventueel volgende tranche geen bijdrage meer wenst te leveren aan een eventueel bod.

Een van de belangrijkste discussiepunten bij de actualisatie van het windenergiebeleid is de vraag of er nog meer locaties voor windenergie beschikbaar gesteld moeten worden en zo ja, waar dan?

De "professionele" initiatiefnemers (zoals Staatsbosbeheer, Agrowind Moerdijk, VOF Van Beek) pleiten voor meer locaties. Gedacht wordt aan de Klaverpolder, de omgeving van Langeweg, stroken langs de A17 en groenstroken langs het Industrierrein Moerdijk. Rheinisch-Westfälisches Elektrizitätswerk (RWE) is niet gelukkig met de beperkingen bij Volkerak, omdat dit betekent dat de opschaling van de turbines aan de zuid-westelijke kant van de A29 daarmee ook onhaalbaar wordt: te hoge investeringskosten voor te weinig turbines.. Burgers en stads- en dorpsraden geven aan dat de gemeente Moerdijk al een groot aandeel heeft in het regionaal bod. Er wordt erop aangedrongen om geen extra locaties meer aan te wijzen.

Als argumenten vóór het uitbreiden van de locaties gelden:

- meer productie van lokale duurzame energie;
- meer mogelijkheden voor sociale windenergie.

Argumenten tegen de uitbreiding van het aantal locaties zijn:

- De gemeente beschikt al over een aantal locaties met windturbines: Sabinadijk, Volkerak, Industrierrein Moerdijk. Aan het Keteldiep staat een solitaire turbine. In totaal circa 20 MW. In procedure zijn de locaties Sabinapolder (9 MW) en Oud Dintel (15-18 MW), goed voor circa 27 MW. De opschalingsmogelijkheden op genoemde locaties, het optimaliseren van de locatie Industrierrein Moerdijk (27 MW) en het ontwikkelen van de locatie Zonzeel-West (18 MW) zijn voldoende om de gemeentelijke ambitie van 85 MW in 2030 te realiseren.
- Bovengenoemde locaties zijn ingebracht in het regionaal bod, waarmee een grote bijdrage wordt geleverd aan de realisatie van landelijke doelstelling van 6.000 MW windenergie op land in 2020. Uitzondering hierop vormt de turbine aan het Keteldiep omdat een solitaire windturbine niet (meer) past binnen het gemeentelijk (en provinciaal) beleid. Bij het besluit tot het bekrachtigen van dit regionale bod is uitdrukkelijk aangegeven dat Moerdijk bij een eventuele volgende tranche geen bijdrage meer wenst te leveren aan een eventueel bod.
- Grootschalige windturbines tasten het landschap aan en de draagkracht is beperk. De in de omliggende gemeenten geplaatste turbines nabij de gemeentegrens van Moerdijk, dragen bij aan de vermindering van de draagkracht van het Moerdijkse landschap.
- Windturbines kunnen hinder veroorzaken voor de (woon)omgeving en ze kunnen een gevaar vormen voor vogels en vleermuizen.

- Burgers en de stads- en dorpsraden vinden het huidige aantal aangewezen grootschalige windturbines meer dan voldoende.
- Voor de gemeente is het opwekken van windenergie geen prioriteit. Deze ligt bij energiebesparing (trias energetica).

Mocht blijken dat een in het regionaal bod opgenomen project niet gerealiseerd kan worden op de beoogde locatie, dan kan de locatie Klaverpolder hiervoor in de plaats komen. Deze locatie was al in 2004 in beeld, ligt tussen infrastructurele werken en kent qua organisatieopzet al een vorm van participatie (samenwerkende lokale bedrijven). Op grond van de Nota Visie Windenergie 2004 mogen de turbines ook ten westen van de A16 worden geplaatst. Deze optie is ongewenst en komt te vervallen.

De dan nog resterende en eventueel toekomstige initiatieven zijn niet nodig om de beoogde doelstelling te halen en hebben een sterke nadelige invloed op het landschap. Turbines langs de A17 splijten het gebied in tweeën, turbines rondom het Industrierrein Moerdijk tasten de groenbuffer aan en turbines nabij Langeweg hebben een nadelige invloed op het polderlandschap.

Notitie Windenergie 2013-2030

Bovenstaande betekent dat de volgende locaties worden aangewezen voor (toekomstige) plaatsing en/of opschaling van grootschalige windturbines:

- Volkeraksluizen;
- Sabinadijk;
- Windpark Oud Dintel;
- Industrierrein Moerdijk;
- Zonzeel-West
- (Sabinapolder nog te realiseren, maar geen mogelijkheden vooruitbreiding of opschaling in de toekomst)

Op de locatie LPM worden voorsnog geen windturbines geplaatst.

Aan alle andere initiatieven wordt geen medewerking verleend.

4.2.3 ruimtelijke randvoorwaarden

Nota Visie Windenergie 2004

Deze randvoorwaarden hebben enerzijds betrekking op het zo optimaal mogelijk gebruik van de locaties en anderzijds op een zo goed mogelijke inpassing in het landschap. Naast de wettelijke eisen, zijn de volgende ruimtelijke randvoorwaarden opgenomen voor de plaatsing van windturbines en voor de aanvragen zelf:

t.a.v. optimaal gebruik locatie:

- optimalisering vermogen (minimaal 1,5 MW per turbine);
- windturbines dienen een minimum ashoogte te hebben van 40 meter;
- aan de plaatsing van solitaire windturbines wordt geen medewerking verleend.

t.a.v. visualisatie:

- er mogen alleen driewiekers geplaatst worden;
- de windturbines dienen eenzelfde draairichting te hebben;
- er moeten visualisaties ter beoordeling landschappelijke inpassing worden aangeleverd;
- er moet rekening gehouden worden met de draagkracht van het landschap;
- afstemming met andere projecten;
- motivering locatiekeuze en plaatsingsvoorstel;
- nieuw voor oud/afbraakregeling.

Overwegingen

t.a.v. optimaal gebruik locatie

Als gevolg van technische ontwikkelingen zijn de vermogens die de turbines kunnen leveren enorm toegenomen. Van minder dan 1 MW naar vermogens van 3 MW tot 6 à 7 MW. Dit is een positieve ontwikkeling ten aanzien van het optimaal gebruik van de aangewezen locaties. Een turbine van 3 MW is momenteel de meest interessante (economisch rendabele) optie. Het is daarom wenselijk om het minimaal vermogen per nieuw te plaatsen c.q. te vervangen turbine te verhogen van 1,5 MW naar 3 MW. Gelet op het amendement van 7 februari 2013, geldt deze voorwaarde niet voor de turbines ten noord-oosten van de A29 op de locatie Volkerak omdat deze turbines niet mogen worden verhoogd. In het huidige beleid is voorgeschreven dat de masthoogte (is ashoogte van de rotor) minimaal 40 meter moet bedragen. Dit om te voorkomen dat er relatief kleine turbines met een laag rendement

worden geplaatst. Met het opnemen van de randvoorwaarde dat in principe alleen turbines van minimaal 3 MW kunnen worden geplaatst en deze turbines altijd hoger zijn dan 40 meter (ashoogte circa 100 meter), is dit voorschrift overbodig.

p.s.

In de Notitie Windenergie 2012-2030 wordt ten aanzien van het "optimaal" gebruik van een locatie verder gekeken dan puur het aantal megawatts. Met name ook sociale aspecten spelen hierbij een rol. Hierop wordt verder in de notitie ingegaan.

t.a.v. de visualisatie

De in de Nota Visie Windenergie 2004 opgenomen randvoorwaarden kunnen worden overgenomen. Ten aanzien van de afbraakregeling wordt voorgesteld om een termijn van 6 maanden te stellen na definitieve beëindiging van het gebruik, in plaats van dit steeds apart per overeenkomst te regelen.

Op grond van de provinciale Verordening Ruimte is de plaatsing van grootschalige windturbines alléén mogelijk in lijn- of clusteropstelling. Minimaal 8 in het landelijk gebied en minimaal 3 in stedelijk gebied. Het plaatsen van grootschalige solitaire windturbines is daarmee niet toegestaan.

Daarnaast geven enkele ontwikkelingen aanleiding tot het actualiseren van de ruimtelijke randvoorwaarden:

- Bij het project Oud Dintel is bepaald dat per nieuw te realiseren megawatt een bijdrage is verschuldigd van € 15.000,-, ter compensatie van de aantasting van het landschap. Op grond van de Verordening Ruimte van de provincie is het verplicht deze voorwaarde ook bij alle toekomstige projecten op te leggen, wanneer windturbines binnen het landelijk gebied worden opgericht. Daarnaast bepaalt de gemeente of een dergelijke bijdrage ook verschuldigd is voor nieuwe windturbines of opschalingsprojecten buiten het landelijk gebied. Hierbij is het criterium de mate waarin deze turbines het omliggende c.q. aangrenzende landelijk gebied negatief beïnvloeden. (p.s. Deze bijdrage staat los van de te bepalen bijdrage in het kader van burgerparticipatie).
- Bij de bekrachtiging van het regionaal bod is bepaald dat verhoging van de turbines aan het Volkerak, gesitueerd ten noord-oosten van de A29, niet is toegestaan.
- De laatste jaren is er meer belangstelling gekomen voor miniturbines. De vraag rijst hoe de gemeente hiermee omgaat.

Argumenten vóór:

Deze miniturbines kunnen een extra impuls geven aan het verduurzamen van de bebouwde omgeving. Het betreft een eigen individuele voorziening.

Argumenten tegen:

Miniturbines (tot 300 KW) zijn relatief duur en het rendement is laag, met name in een bebouwde omgeving (weinig windaanbod). Daarbij bestaat de kans op overlast voor de omgeving. Burgers en bedrijven hebben een goed alternatief in de vorm van het plaatsen van zonnepanelen. In het (open) polderlandschap kunnen deze turbines, naast de grootschalige turbines, nog extra bijdragen aan de aantasting van het landschap. Dit bezwaar kan ondervangen worden wanneer de miniturbines nabij (de over het algemeen wat hogere) bedrijfsbebouwing worden geplaatst en de hoogte ervan beperkt wordt. Op bedrijventerreinen moet erop gelet worden dat de turbines geen belemmeringen opwerpen voor bedrijfsactiviteiten van derden. In de wet- en regelgeving zijn bepalingen opgenomen ten aanzien van hinder- en veiligheidsaspecten.

Op grond van bovenstaande wordt voorgesteld deze miniturbines onder voorwaarden toe te staan op bedrijventerreinen en in het buitengebied.

Notitie Windenergie 2013-2030

Dit leidt tot de volgende geactualiseerde ruimtelijke randvoorwaarden:

t.a.v. optimaal gebruik locatie:

- o bij plaatsing of opschaling geldt als minimum een vermogen van 3 MW per turbine, behalve bij de turbines aan het Volkerak, ten noord-oosten van de A29;
- o geen medewerking aan de plaatsing van solitaire windturbines.

t.a.v. visualisatie:

- o er mogen alleen "driewiekers" geplaatst worden;
- o de windturbines dienen per locatie eenzelfde draairichting te hebben;
- o er moeten visualisaties ter beoordeling landschappelijke inpassing worden aangeleverd;
- o er moet rekening gehouden worden met de draagkracht van het landschap;

- o er is bij plaatsing of opschaling van turbines in het landelijk gebied een vergoeding verschuldigd van € 15.000 per MW (nieuw) opgesteld vermogen voor compenserende maatregelen ter verbetering van het landschap. Daarnaast bepaalt de gemeente of een dergelijke bijdrage ook verschuldigd is voor nieuwe windturbines of opschalingsprojecten buiten het landelijk gebied. Hierbij is het criterium de mate waarin deze turbines het omliggende c.q. aangrenzende landelijk gebied negatief beïnvloeden.
- o geen verhoging van de turbines op de locatie Volkerak, ten noord-oosten van de A29;
- o afstemming met andere projecten is verplicht wanneer deze elkaar beïnvloeden;
- o nieuw voor oud-regeling, waarbij bij calamiteiten een of meerdere turbines mogen worden vervangen door soortgelijke turbines;
- o turbines die niet meer (permanent) in gebruik zijn moeten binnen 6 maanden worden verwijderd.

t.a.v. de plaatsing van mini windturbines:

Omgeving	Beleid	Voorwaarden*
Bebouwde (woon)omgeving	Niet toestaan: - Weinig windaanbod - Onrendabel - Grote kans op overlast - Goed alternatief (zonnepanelen)	
Bedrijventerreinen	Toestaan	- De plaatsing en het gebruik mag niet leiden tot belemmeringen voor (toekomstige) bedrijfsactiviteiten en/of bouwmogelijkheden van derden
Buitengebied	Toestaan	- Alleen bij bedrijfsmatige bebouwing en voor eigen gebruik - Op of aansluitend bij bouwvlak/bouwstede; - Alleen exemplaren met verticale as; geen rotorbladen; - Maximaal 15 meter tiphoogte

* Er moet altijd voldaan worden aan wet- en regelgeving en beleid van overheden (dit geldt met name voor hinder- en veiligheidsaspecten en beschermende maatregelen voor landschap, flora en fauna).

4.2.4 sociale randvoorwaarden

Nota Visie Windenergie 2004
In de Nota Visie Windenergie 2004 zijn geen sociale randvoorwaarden gesteld.
Overwegingen
Het draagvlak voor toepassing van duurzame energie is groot. Dit bleek uit de eerder gehouden inspiratieavonden bij het opstellen van de paraplunota Leefomgeving. Bij de aanwijzing van locaties voor grootschalige windturbines en de daadwerkelijke realisatie van projecten blijkt echter bij (direct) omwonenden de weerstand groot. Voorbeelden hiervan zijn de projecten "Sabinapolder" en "Oud Dintel" (waarbij tot aan de Raad van State) bezwaar en beroep is ingediend en de beoogde opschaling van de windturbines aan de Volkeraksluizen. De bezwaren betreffen met name het gebrek aan landschappelijke inpassing, geluidoverlast, slagschaduw, de gevolgen voor de gezondheid, gevolgen voor vogels en vleermuizen en de aantasting van stads- en dorsgezichten.
Inmiddels zijn er particuliere initiatieven ontstaan met de intentie om als schakel voor de lokale gemeenschap te fungeren (overheid, ondernemers, onderwijs, omwonenden). Doel is het matchen van de lokale en regionale vraag en aanbod, vanuit de principes van sociale innovatie (decentraal, verbinden) en een circulaire economie. Particuliere initiatieven zetten zich op het gebied van energie in voor betaalbare, eigen en duurzame energie.

Wanneer bewoners (omwonenden) niet alleen de lasten ondervinden, maar ook betrokken zijn bij de ontwikkeling van de windenergieprojecten en daarbij mee profiteren van de opbrengst hiervan, dan ontstaat er een situatie waarbij de balans tussen de nadelen en voordelen positief voor de lokale burgers uitvalt.

Ter voorbereiding van het project Zonzeel-West, als onderdeel van de windenergieprojecten langs de A16, zijn in overleg met vertegenwoordigers van de gemeenten Breda, Drimmelen en Zundert en de lokale burgerinitiatieven in deze gemeenten, acht criteria afgesproken die voor al deze projecten gaan gelden. Deze criteria waarborgen dat sprake zal zijn van “sociale” windenergie. Dit betekent dat windenergie geen doel op zich is, maar een middel om te komen tot een zelfredzame en weerbare (lokale) samenleving. Behaalde rendementen worden (gedeeltelijk) ingezet voor de realisatie van andere doelen, bijvoorbeeld energiebesparing.

Notitie Windenergie 2013-2030

Bij toekomstige projecten of opschaling zal voldaan moeten worden aan de volgende criteria, zodat sprake is van een vorm van “sociale” windenergie:

- de “trias energetica” is het uitgangspunt;
- de projecten moeten bijdragen aan de bewustwording van de eigen mogelijkheden om energie te besparen, zelf te produceren en daarmee bij te dragen aan een vitale samenleving;
- bij voorkeur worden projecten ontwikkeld op basis van een gemeenschappelijk benadering van de verschillende “O’s”, namelijk overheid, ondernemers, onderwijs, onderzoek en omgeving;
- een project moet bijdragen aan het inzicht bij de overheid dat door beleidsmatig ruimte te bieden aan lokale initiatieven, overheidsorganisatie meer met minder kunnen;
- het project rust op het principe dat een deel van het te behalen voordeel direct wordt teruggegeven aan de leden en een deel wordt geïnvesteerd in lokale energiebesparing en productie;
- de aanpak is gebaseerd op een transparante en langjarige samenwerking met lokale bedrijven waarbij iedereen er beter van wordt en niemand rijk;
- een benadering gebaseerd op vertrouwen en herkenbaarheid door bij te dragen aan de lokale gemeenschap in de vorm van energiebesparing en energieproductie per kern;
- de projecten concentreren zich op het matchen van de lokale vraag en het lokale respectievelijk regionale aanbod.

4.2.5 organisatievorm

Nota Visie Windenergie 2004

De huidige visie gaat niet in op het beoogde organisatievorm voor het plaatsen van grootschalige windturbines.

Overwegingen

De participatie van burgers c.q. omwonenden (de lokale gemeenschap) bij windenergieprojecten heeft nooit prioriteit gehad. In de praktijk heeft dat geleid tot veel weerstand tegen de plaatsing van windturbines. Door burgers bij deze projecten te betrekken en ze ervan mee te laten profiteren kunnen de bezwaren worden weggenomen.

Uit onderzoek blijkt dat maatwerk de sleutel is tot succes. Er is geen universeel model vast te stellen voor optimale (financiële) participatie en het bereiken van draagvlak. Elke situatie is uniek door verschil in initiërende partijen, windopbrengsten, sociale en fysieke kenmerken van de omgeving.

“Social Enterprises” kunnen als voorbeeld dienen voor het gewenste participatiemodel. Een Social Enterprise:

- heeft primair een (lokaal) maatschappelijk doel;
- realiseert dat doel als private onderneming;
- is financieel zelfvoorzienend;
- is sociaal in de wijze waarop de onderneming wordt gevoerd: de bestuursfilosofie is gebaseerd op medezeggenschap van alle betrokkenen, is fair naar medewerkers en leveranciers, en bewust van haar ecologische voetafdruk.

We kunnen ons voorstellen dat een project (voornamelijk) wordt gefinancierd door een “traditioneel” commercieel bedrijf vanwege de hoge investeringskosten. Per project zullen de betrokken partijen dan afspraken moeten maken over de bijdrage van het project aan lokaal maatschappelijke doelen. Er hoeft ook geen sprake te zijn van een private onderneming, maar realisatie kan ook plaatsvinden in een hiervoor opgerichte lokale samenwerkingsorganisatie tussen betrokken partijen.

Notitie Windenergie 2013-2030

De organisatie moet de kenmerken hebben van een “social enterprise”:

- het realiseren van een lokaal maatschappelijk doel;
- is een private onderneming of (lokale) samenwerkingsorganisatie;
- is financieel zelfvoorzienend;
- de bestuursfilosofie is gebaseerd op medezeggenschap van alle betrokkenen, is fair naar medewerkers en leveranciers, en bewust van haar ecologische voetafdruk.

4.2.6 rol van de gemeente

Nota Visie Windenergie 2004

De rol van de gemeente is die van regisseur. Dit betekent het uitvoeren van wettelijke taken en bevoegdheden en naleving van gemaakte interbestuurlijke afspraken en het vinden van optimale plaatsingsmogelijkheden voor windturbines.

Overwegingen

De rol van de gemeente als regisseur past niet bij de bedrijfsfilosofie van terugtrekkende overheid, wat betreft de uitvoering en realisatie van projecten. Wel blijft de taak om kaders te stellen en te toetsen aan wet- en regelgeving. De gemeente zal er verder op moeten letten dat de in het regionaal bod opgenomen toezeggingen tijdig worden nagekomen. Een ondersteunende rol kan gespeeld worden in bijvoorbeeld het verlenen van (planologische) medewerking. Per project kan de gemeente er voor kiezen om zelf actief in een project te participeren. Het participatieaspect bij de uitvoering van de windenergieprojecten (sociale randvoorwaarden) kan in handen gelegd worden van lokale burgerinitiatieven, die voor zichzelf een rol ziet weggelegd als schakel tussen ondernemers, onderwijs, burgers en gemeente. De gemeente zal zich hierbij pro-actief moeten opstellen om dit proces te sturen.

Notitie Windenergie 2013-2030

De rol van de gemeente is/wordt:

- het vastleggen van de kaders voor windenergie;
- het toezien op de naleving van wet- en regelgeving;
- het toetsen van nieuwe projecten aan de in deze “Notitie Windenergie gemeente Moerdijk 2013-2030” vastgelegde randvoorwaarden;
- het verlenen van (planologische) medewerking;
- het bewaken van het proces tot het (tijdig) realiseren van de in het regionaal bod West-Brabant vastgelegde afspraken richting provincie en Rijksoverheid;
- het maken van afspraken met lokale burgerinitiatieven over haar regisseursrol bij de invulling van de participatievorm bij projecten, waarbij de gemeente zich pro-actief opstelt.

HOOFDSTUK 5 VISIE WINDENERGIE 2013-2030

5.1 inleiding

In hoofdstuk 4 zijn aanpassingen voorgesteld ten aanzien van het huidige beleid dat is vastgelegd in de Nota Visie Windenergie 2004. In dit hoofdstuk is de geactualiseerde visie windenergie tot 2030 vastgelegd op basis van de aspecten: ambitie, locatie, ruimtelijke en sociale randvoorwaarden, organisatiemodel en de rol van de gemeente hierin. Deze nieuwe beleidsuitgangspunten gelden voor de realisatie of de opschaling van grootschalige windenergieprojecten en geven de randvoorwaarden voor het plaatsen van miniwindturbines.

5.2 uitgangspunten beleid windenergie 2013-2030

AMBITIE

Op basis van de Paraplunota leefomgeving wil de gemeente 30% van de totale energiebehoefte in 2030 voorzien uit wind. Dit komt neer op circa 85 MW geplaatst vermogen in 2030.

LOCATIES VOOR GROOTSCHALIGE WINDTURBINES

Grootschalige windturbines mogen (onder voorwaarden) uitsluitend worden geplaatst (of opgeschaald) op de volgende locaties:

- Volkeraksluizen;
- Sabinadijk;
- Windpark Oud Dintel;
- Industrierrein Moerdijk;
- Zonzeel-West
- (Sabinapolder nog te realiseren, maar geen mogelijkheden vooruitbreiding of opschaling in de toekomst)

Op de locatie LPM worden vooralsnog geen windturbines geplaatst.

Aan alle andere (toekomstige) initiatieven wordt geen medewerking verleend.

RUIMTELIJKE RANDVOORWAARDEN

Voor een zo optimaal mogelijk rendement van de locaties en de inpassing van de windturbines in de omgeving, dient aan de volgende ruimtelijke randvoorwaarden te worden voldaan:

t.a.v. optimaal gebruik locatie:

- o bij plaatsing of opschaling geldt als minimum een vermogen van 3 MW per turbine, behalve bij de turbines aan het Volkerak, ten noord-oosten van de A29;
- o geen medewerking aan de plaatsing van solitaire windturbines, dat ook in strijd is met de Verordening Ruimte van de provincie.

t.a.v visualisatie:

- o er mogen alleen "driewiekers" geplaatst worden;
- o de windturbines dienen per locatie eenzelfde draairichting te hebben;
- o er moeten visualisaties ter beoordeling landschappelijke inpassing worden aangeleverd;
- o er moet rekening gehouden worden met de draagkracht van het landschap;
- o er is bij plaatsing of opschaling van turbines in het landelijk gebied een vergoeding verschuldigd van € 15.000 per MW opgesteld vermogen voor compenserende maatregelen ter verbetering van het landschap, conform de bepalingen van de Verordening Ruimte van de provincie Noord-Brabant; Daarnaast bepaalt de gemeente of een dergelijke bijdrage ook verschuldigd is voor nieuwe windturbines of opschalingsprojecten buiten het landelijk gebied. Hierbij is het criterium de mate waarin deze turbines het omliggende c.q. aangrenzende landelijk gebied negatief beïnvloeden.
- o geen verhoging van de turbines op de locatie Volkerak, ten noord-oosten van de A29;
- o afstemming met andere projecten is verplicht wanneer deze elkaar beïnvloeden;
- o nieuw voor oud-regeling, waarbij bij calamiteiten een of meerdere turbines mogen worden vervangen door soortgelijke turbines;
- o turbines die niet meer (permanent) in gebruik zijn moeten binnen 6 maanden worden verwijderd;

t.a.v. de plaatsing van mini windturbines:

Omgeving	Beleid	Voorwaarden*
Bebouwde (woon)omgeving	Niet toestaan: - Weinig windaanbod - Onrendabel - Grote kans op overlast - Goed alternatief (zonnepanelen)	
Bedrijventerreinen	Toestaan	- De plaatsing en het gebruik mag niet leiden tot belemmeringen voor (toekomstige) bedrijfsactiviteiten en/of bouwmogelijkheden van derden
Buitengebied	Toestaan	- Alleen bij bedrijfsmatige bebouwing en voor eigen gebruik - Op of aansluitend bij bouwvlak/bouwstede; - Alleen exemplaren met verticale as; geen rotorbladen; - Maximaal 15 meter tiphoogte

* Er moet altijd voldaan worden aan wet- en regelgeving en beleid van overheden (dit geldt met name voor hinder- en veiligheidsaspecten en beschermende maatregelen voor landschap, flora en fauna).

SOCIALE RANDVOORWAARDEN

- Bij nieuwe projecten dient sprake te zijn van "sociale windenergie". Randvoorwaarden hiervoor zijn:
- de "trias energetica" is het uitgangspunt (bijvoorbeeld door de uit de windenergieprojecten gegenereerde middelen te gebruiken voor woningisolatie);
 - de projecten moeten bijdragen aan de bewustwording van de eigen mogelijkheden om energie te besparen en zelf te produceren;
 - bij voorkeur worden projecten ontwikkeld op basis van een gemeenschappelijk benadering van de verschillende "O's", namelijk overheid, ondernemers, onderwijs, onderzoek en omgeving;
 - een project moet bijdragen aan het inzicht bij de overheid dat door beleidsmatig ruimte te bieden aan lokale initiatieven, overheidsorganisatie meer met minder kunnen;
 - het project rust op het principe dat een deel van het te behalen voordeel direct wordt teruggegeven aan de leden en een deel wordt geïnvesteerd in lokale energiebesparing en productie;
 - de aanpak is gebaseerd op een transparante en langjarige samenwerking waarbij iedereen er beter van wordt en niemand rijk;
 - een benadering gebaseerd op vertrouwen en herkenbaarheid door bij te dragen aan de lokale gemeenschap in de vorm van energiebesparing en energieproductie per kern;
 - de projecten concentreren zich op het matchen van vraag en aanbod op lokale schaal.

ORGANISATIEVORM

De organisatievorm van toekomstige projecten (nieuw of opschaling) moet de kenmerken hebben van een "social enterprise":

- het leveren van een bijdrage aan een of meerdere per project te omschrijven lokale maatschappelijke doelen;
- realiseert dat doel als private onderneming/(lokaal) samenwerkingsverband;
- is financieel zelfvoorzienend;
- de bestuursfilosofie is gebaseerd op medezeggenschap van alle betrokkenen, is fair naar medewerkers en leveranciers, en bewust van haar ecologische voetafdruk.

ROL VAN DE GEMEENTE

De rol van de gemeente is kaderstellend, pro-actief, toetsend en ondersteunend:

- het vastleggen van de kaders voor windenergie;
- het toetsen aan de in deze Notitie Windenergie 2013-2030 vastgelegde randvoorwaarden;
- het toezien op de naleving van wet- en regelgeving (landelijk, provinciaal, gemeentelijk);
- het verlenen van (planologische) medewerking;
- het zorgdragen voor het (tijdig) realiseren van de in het regionaal bod West-Brabant vastgelegde doelen;
- het maken van afspraken met lokale burgerinitiatieven over haar regisseursrol bij de invulling van de participatievorm bij projecten.

EVALUATIE

De ontwikkelingen op het gebied van windenergie gaan snel. Om de Notitie Windenergie 2013-2030 actueel te houden worden de volgende evaluatiemomenten ingebouwd:

- wat betreft de in de notitie opgenomen kaders wordt om de vier jaar geëvalueerd of deze nog stroken met de ontwikkelingen op het gebied van windenergie, participatie, e.d.;
- ten aanzien van de uitvoeringsregels voor windenergie wordt jaarlijks bij het opstellen van de beleidsbegroting getoetst of deze niet belemmerend werken voor (gewenste) ontwikkelingen.

SLOTWOORD

Met de vaststelling van deze notitie heeft de gemeente haar visie, kaders en randvoorwaarden ten aanzien van het realiseren van windenergie geactualiseerd. De notitie geeft duidelijkheid aan marktpartijen, burgers en andere overheden.

Met behulp van de visie wordt verder invulling gegeven aan het realiseren van windenergie in de gemeente Moerdijk. De geformuleerde randvoorwaarden waarborgen dat de lokale samenleving participeert in grootschalige windenergieprojecten en deze projecten een middel zijn om bij te dragen aan een zelfredzame en weerbare lokale samenleving.

BIJLAGE : TOETSINGSTABEL PROJECTEN WINDENERGIE

Deze toetsingstabel kan als leidraad gebruikt worden voor het beoordelen van nieuwe grootschalige windenergieprojecten. In principe moeten alle vragen met “ja” beantwoord zijn.

	ja	nee
Locatiekeuze		
Betreft het verzoek een van de volgende locaties? - Volkeraksluizen; - Sabinadijk; - Windpark Oud Dintel; - Industrieterrein Moerdijk; - Zonzeel-West.		
Optimale benutting locatie (qua vermogen)		
Wordt een optimale bijdrage geleverd aan de gemeentelijke, regionale en landelijke doelstelling? (totaal:MW)		
Wet- en regelgeving		
Wordt voldaan aan alle relevante wet- en regelgeving?		
Wordt voldaan aan al het relevante Rijks- en provinciaal beleid?		
Ruimtelijk		
Is rekening gehouden met de draagkracht van het landschap?		
Is voldaan aan de landschappelijke inpassing?		
Zijn visualisaties overgelegd en akkoord bevonden?		
Is ingestemd met een bijdrage van € 15.000 per MW geïnstalleerd vermogen voor projecten binnen het landelijk gebied?		
Is bij projecten buiten het landelijk gebied overeenstemming over een bijdrage voor landschappelijke compensatie?		
Is (voor zover van toepassing) sprake van afstemming met andere bestaande dan wel nog te realiseren projecten?		
t.a.v. de locatie Volkerak: Is de beoogde opschaling in overeenstemming met de voorwaarde zoals geformuleerd in het op 7 februari 2013 aangenomen amendement?		
Vormgeving		
Is per turbine sprake van zgn. “driewiekers”?		
Draaien de rotorbladen van de turbines in dezelfde richting?		
Sociale aspecten		
Is de Trias Energetica het vertrekpunt?		
Draagt het project bij aan de bewustwording van de eigen mogelijkheden om energie te besparen, zelf te produceren en daarmee bij te dragen aan een vitale samenleving?		
Wordt het project ontwikkeld op basis van een gemeenschappelijk benadering van de vijf O's?		
Draagt het project bij aan het inzicht bij de overheid dat door beleidsmatig ruimte te bieden aan lokale initiatieven, overheidsorganisatie meer met minder kunnen?		
Wordt een deel van het te behalen voordeel direct teruggegeven aan de participanten en wordt een deel via de lokale coöperatie geïnvesteerd in lokale energiebesparing en productie?		
Is de aanpak gebaseerd op een transparante en langjarige samenwerking met lokale bedrijven waarbij iedereen er beter van wordt en niemand rijk?		
Is de benadering gebaseerd op vertrouwen en herkenbaarheid door bij te dragen aan de lokale gemeenschap in de vorm van energiebesparing en energieproductie bij gemeenschappelijk voorzieningen (scholen, sportverenigingen,.....) per kern?		
Concentreert het project zich op het matchen van de lokale vraag en het lokale respectievelijk regionale aanbod?		
Organisatievorm		
Heeft de organisatievorm het karakter van een “social enterprise” ?		